DECIZIA (PESC) 2021/2133 A CONSILIULUI

din 2 decembrie 2021

în sprijinul programului cuprinzător de sprijinire a eforturilor de prevenire și combatere a traficului ilicit de arme de calibru mic și armament ușor (SALW), precum și de muniție convențională (CA) în Europa de Sud-Est

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 28 alineatul (1) și articolul 31 alineatul (1),

având în vedere propunerea Înaltului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate,

întrucât:

(1) La 19 noiembrie 2018, Consiliul a adoptat Strategia UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SALW) ilicite și a muniției aferente, intitulată „Asigurarea securității armelor, protejarea cetățenilor” (denumită în continuare „Strategia UE privind SALW”).

(2) De peste trei decenii, statele din Europa de Sud-Est (ESE) se confruntă cu riscuri și provocări considerabile legate de acumularea destabilizatoare și proliferarea necontrolată a armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SALW) ilicite, precum și a muniției convenționale (CA) la nivel transfrontalier și pe întreg teritoriul lor. Respectivele riscuri au implicații negative mai ample la nivelul Europei în ansamblu, dar și în afara acesteia. Strategia UE privind SALW afirmă că, deși s-au făcut progrese semnificative în ultimii ani, în special în Europa de Sud-Est, amploarea acumulării de SALW și muniție, condițiile de depozitare necorespunzătoare, posesia ilicită pe scară largă și lacunele în privința punerii în aplicare limitează în continuare eficacitatea eforturilor de control al armelor de foc și SALW în unele părți din Balcanii de Vest.

(3) La nivel regional, Strategia UE privind SALW prevede angajamentul Uniunii și al statelor sale membre de a sprijini consolidarea capabilităților de asigurare a respectării legii pentru a identifica, anihila și interzice rețelele de trafic și pentru a împiedica ca armele de foc să ajungă la teroriști și infractori prin intermediul pieței ilicite, printre altele prin blocarea finanțării și transporturilor ilicite de arme și prin consolidarea rolului poliției de frontieră, al autorităților vamale și portuare în combaterea fluxurilor de arme ilicite care se desfășoară prin intermediul transportului maritim. Uniunea și statele sale membre se angajează să ajute alte țări să îmbunătățească gestionarea și securitatea stocurilor deținute de stat prin consolidarea cadrelor legislative și administrative de la nivel național, precum și a instituțiilor care reglementează aprovizionarea legală a forțelor de apărare și de securitate cu SALW și muniție, precum și gestionarea stocurilor aferente.

(4) În conformitate cu Strategia UE privind SALW, Uniunea își va consolida dialogul și cooperarea cu organizațiile regionale care desfășoară activități legate de controlul SALW, prin alinierea activităților sale la strategiile și planurile de acțiune regionale.

(5) În 2000, statele participante din cadrul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) au adoptat documentul OSCE privind SALW ([1]), prin care s-au angajat să combată traficul ilicit de SALW sub toate aspectele sale. De asemenea, documentul respectiv evidențiază efectele destabilizatoare pe care acumularea excesivă de SALW și gestionarea și securitatea deficitară a stocurilor le pot avea asupra securității naționale, regionale și internaționale.

(6) Mai mult, în 2003, statele participante din cadrul OSCE au adoptat documentul OSCE privind stocurile de muniții convenționale (SCA) ([2]), recunoscând astfel riscurile în materie de securitate și siguranță reprezentate de acumularea excesivă de muniții convenționale. Pentru a aborda respectivele riscuri, statele respective au decis să instituie o procedură concretă de furnizare de asistență pentru distrugerea excedentului de muniții convenționale și/sau pentru modernizarea practicilor privind gestionarea și securitatea stocurilor.

(7) Documentele OSCE privind SALW și SCA identifică distrugerea ca metoda preferată de eliminare a excedentului de SALW și de muniții convenționale.

([1]) FSC.DOC/1/00/Rev.1.
([2]) FSC.DOC/1/03/Rev.1.

(8) Proiectul sprijinit prin prezenta decizie a Consiliului va lua în considerare alte inițiative regionale, în special foaia de parcurs pentru Balcanii de Vest ([3]), activitatea depusă de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD)/Biroul de control pentru Europa de Sud-Est și de Est asupra armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SEESAC) și activitățile relevante ale Comisiei Europene în ESE legate de controlul armelor și de traficul ilicit de arme.

Proiectul se va desfășura în coordonare cu formele de asistență a Uniunii pentru jurisdicții din ESE [Deciziile (PESC) 2018/101 ([4]) și (PESC) 2017/915 ([5]) ale Consiliului], cooperarea regională cu Balcanii de Vest în ceea ce privește controlul SALW pusă în aplicare de PNUD/SEESAC [Deciziile (PESC) 2019/2111 ([6]), (PESC) 2018/1788 ([7]) și (PESC) 2016/2356 ale Consiliului ([8])] și cooperarea dintre UE și ESE în materie de aplicare a legii în domeniul traficului de arme de foc, sprijinită de DG HOME din cadrul Comisiei, de Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Aplicare a Legii (Europol) și de platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale (EMPACT).

(9) Uniunea a sprijinit în trecut activitățile OSCE prin Decizia 2012/662/PESC a Consiliului ([9]) de sprijinire a activităților de reducere a riscului de comerț ilicit cu SALW și de acumulare excesivă a acestora în regiunea OSCE. La 4 august 2017, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2017/1424 de sprijinire a activităților OSCE de reducere a riscului de trafic ilicit și de acumulare excesivă de arme de calibru mic și armament ușor și de muniții convenționale în Republica Macedonia de Nord și în Georgia ([10]). La 2 decembrie 2019, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2019/2009 ([11]) de sprijinire a eforturilor Ucrainei de combatere a traficului ilicit de arme, muniții și explozivi, în cooperare cu OSCE.

(10) La 30 iunie 2018, cea de a treia Conferință a Organizației Națiunilor Unite de evaluare a progreselor realizate în ceea ce privește punerea în aplicare a Programului de acțiune al ONU împotriva armelor de calibru mic și a armamentului ușor ilicite a adoptat un document final în care statele și-au reînnoit angajamentul de a preîntâmpina și de a combate deturnarea armelor de calibru mic și a armamentului ușor. Statele și-au reafirmat disponibilitatea de a continua cooperarea internațională și de a consolida cooperarea regională prin îmbunătățirea coordonării, a consultării, a schimbului de informații și a cooperării operaționale, cu implicarea organizațiilor regionale și subregionale relevante, precum și a autorităților de aplicare a legii, de control la frontiere și de acordare a licențelor de import și de export.

(11) Rezoluția Organizației Națiunilor Unite din 25 septembrie 2015 intitulată „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă" afirmă că lupta împotriva comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor este necesară pentru realizarea a numeroase obiective de dezvoltare durabilă, inclusiv a celor privind pacea, justiția și instituțiile solide, reducerea sărăciei, creșterea economică, sănătatea, egalitatea de gen și orașele sigure. Prin urmare, în cadrul obiectivului de dezvoltare durabilă 16.4 din respectiva rezoluție, toate statele s-au angajat să reducă în mod semnificativ fluxurile financiare ilicite și fluxurile de arme ilicite.

([3]) La 10 iulie 2018, în cadrul summitului Balcanilor de Vest de la Londra, a fost adoptată „Foaia de parcurs regională pentru o soluție durabilă la posesia ilegală, abuzul și traficul de SALW/arme de foc și muniție aferentă din Balcanii de Vest până în 2024".

([4]) Decizia (PESC) 2018/101 a Consiliului din 22 ianuarie 2018 privind promovarea controlului eficace al exporturilor de arme (JO L 17, 23.1.2018, p. 40).

([5]) Decizia (PESC) 2017/915 a Consiliului din 29 mai 2017 privind activitățile Uniunii de informare în sprijinul punerii în aplicare a Tratatului privind comerțul cu arme (JO L 139, 30.5.2017, p. 38).

([6]) Decizia (PESC) 2019/2111 a Consiliului din 9 decembrie 2019 de sprijinire a activităților SEESAC de dezarmare și control al armelor în Europa de Sud-Est, prin care se reduce amenințarea reprezentată de armele de calibru mic și armamentul ușor ilicite și muniția aferentă (JO L 318, 10.12.2019, p. 147).

([7]) Decizia (PESC) 2018/1788 a Consiliului din 19 noiembrie 2018 în sprijinul Biroului de control pentru Europa de Sud-Est și de Est asupra armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SEESAC) pentru punerea în aplicare a foii de parcurs regionale privind combaterea traficului ilicit de arme în Balcanii de Vest (JO L 293, 20.11.2018, p. 11).

([8]) Decizia (PESC) 2016/2356 a Consiliului din 19 decembrie 2016 de sprijinire a activităților SEESAC de dezarmare și control al armelor în Europa de Sud-Est în cadrul Strategiei UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de SALW, precum și de muniție aferentă (JO L 348, 21.12.2016, p. 60).

([9]) Decizia 2012/662/PESC a Consiliului din 25 octombrie 2012 de sprijinire a activităților de reducere a riscului de comerț ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor și de acumulare excesivă a acestora în regiunea Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) (JO L 297, 26.10.2012, p. 29).

([10]) JO L 204, 5.8.2017, p. 82.

([11]) Decizia (PESC) 2019/2009 a Consiliului din 2 decembrie 2019 de sprijinire a eforturilor Ucrainei de combatere a traficului ilicit de arme, muniții și explozivi, în cooperare cu OSCE (JO L 312, 3.12.2019, p. 42).

(12) Agenda pentru dezarmare intitulată „Asigurarea viitorului nostru comun”, prezentată la 24 mai 2018 de către secretarul general al ONU a solicitat să se combată acumularea excesivă de arme convenționale și comerțul ilicit cu acestea și să se sprijine abordările la nivel de țară privind armele de calibru mic,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) În vederea punerii în aplicare a Strategiei Uniunii privind armele de calibru mic și armamentul ușor, scopul prezentei decizii este de a reduce riscurile de trafic ilicit și de proliferare necontrolată a SALW în Europa de Sud-Est, către aceasta sau dinspre aceasta care subminează siguranța și securitatea, împiedicând consolidarea durabilă a păcii și dezvoltarea socioeconomică durabilă și contribuind la perturbarea ordinii, alimentând terorismul și violența infracțională sau determinând reluarea conflictelor.

(2) În temeiul alineatului (1), prezenta decizie are următoarele obiective:

(a) reducerea riscului de proliferare și de utilizare abuzivă a SALW în Republica Albania;

(b) sprijinirea Bosniei și Herțegovinei în ceea ce privește atenuarea riscurilor în materie de securitate și siguranță legate de posesia ilegală, utilizarea abuzivă și traficul de SALW, precum și de muniție aferentă;

(c) sprijinirea consolidării capabilității K-9 de care dispune poliția din Kosovo * și a contribuției directe a acesteia la prevenirea, eliminarea și investigarea utilizării abuzive și a traficului de SALW, muniție și explozivi în Balcanii de Vest;

(d) reducerea riscului de proliferare a armelor și de utilizare abuzivă a SALW în Republica Macedonia de Nord prin creșterea capacității de prevenire, depistare, analiză și investigare a Ministerului Afacerilor Interne și a altor organizații guvernamentale;

(e) reducerea riscului de explozii neprevăzute la locurile de depozitare a muniției, precum și a riscului de deturnare a SALW/SCA de la locurile de depozitare ale Ministerului Apărării din Muntenegru;

(f) reducerea riscurilor în materie de siguranță și securitate legate de posesia ilegală de SALW, de utilizarea abuzivă de SALW aflate în posesie legală și de traficul ilicit de SALW în Serbia;

(g) sprijinirea statelor participante din cadrul OSCE pentru o mai bună planificare, punere în aplicare și, dacă este necesar, consolidare a angajamentelor lor împotriva proliferării ilicite a SALW/CSA.

(3) Beneficiarii proiectului sunt:

(a) autoritățile din ESE care au mandatul și responsabilitatea de a preveni și combate traficul ilicit de SALW și CA, și anume comisiile/consiliile SALW, Ministerele Afacerilor Interne și serviciile de aplicare a legii, cum ar fi poliția. Alte autorități implicate sunt Ministerele Securității, parchetele, instanțele și serviciile penitenciare din Bosnia și Herțegovina, precum și Ministerul Apărării din Muntenegru. În Serbia, proiectul prevede, de asemenea, implicarea organizațiilor societății civile care se ocupă de aspecte privind controlul SALW (beneficiari direcți);

(b) populațiile din jurisdicțiile din ESE și din regiunile europene învecinate care sunt amenințate ca urmare a folosirii de SALW și CA ilicite în cadrul unor activități infracționale, al terorismului, precum și ca urmare a utilizării abuzive violente a acestora (beneficiari indirecți);

(c) autoritățile mandatate de Uniune și de statele membre ale acesteia, care beneficiază de capacități sporite de control al SALW și CA în ESE datorită, printre altele, îmbunătățirii schimburilor de informații, precum și măsurilor de coordonare și cooperare, cum ar fi identificarea riscurilor, investigarea și urmărirea, depistarea și confiscarea SALW și CA ilicite (beneficiari indirecți).

(4) O descriere detaliată a proiectului figurează în anexa la prezenta decizie.

Articolul 2

(1) Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate („ÎR”) este responsabil de punerea în aplicare a prezentei decizii.

(*) Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244 (1999), precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovo.

(2) Punerea în aplicare tehnică a proiectului menționat la articolul 1 (denumit în continuare „proiectul") este efectuată de Secretariatul OSCE.

(3) Secretariatul OSCE își îndeplinește atribuțiile sub responsabilitatea ÎR. În acest scop, ÎR încheie acordurile necesare cu Secretariatul OSCE.

Articolul 3

(1) Valoarea de referință financiară pentru punerea în aplicare a proiectului finanțat de Uniune este de 4 208 827 EUR.

(2) Cheltuielile finanțate din valoarea de referință prevăzută la alineatul (1) sunt gestionate în conformitate cu procedurile și normele aplicabile bugetului general al Uniunii.

(3) Comisia supraveghează gestionarea corectă a cheltuielilor menționate la alineatul (1). În acest scop, aceasta încheie acordul de finanțare necesar cu Secretariatul OSCE. Acordul de finanțare prevede că Secretariatul OSCE trebuie să asigure vizibilitatea contribuției Uniunii, într-un mod corespunzător în raport cu valoarea acesteia.

(4) Comisia depune eforturile necesare pentru a încheia acordul de finanțare menționat la alineatul (3) cât mai curând posibil după intrarea în vigoare a prezentei decizii. Comisia informează Consiliul cu privire la eventualele dificultăți survenite în cursul acestui proces și cu privire la data încheierii acordului de finanțare.

Articolul 4

(1) ÎR raportează Consiliului cu privire la punerea în aplicare a prezentei decizii, pe baza unor rapoarte descriptive periodice întocmite de Secretariatul OSCE. Rapoartele respective stau la baza evaluării care urmează să fie realizată de Consiliu.

(2) Comisia raportează cu privire la aspectele financiare ale proiectului menționat la articolul 1.

Articolul 5

(1) Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

(2) Prezenta decizie expiră după 36 de luni de la data încheierii acordului de finanțare menționat la articolul 3 alineatul (3). Cu toate acestea, prezenta decizie expiră după șase luni de la data intrării sale în vigoare în cazul în care niciun acord nu a fost încheiat în respectivul termen.

Adoptată la Bruxelles, 2 decembrie 2021.

Pentru Consiliu
Președintele
J. VRTOVEC

ANEXĂ

DOCUMENT DE PROIECT

PROGRAMUL CUPRINZĂTOR AL OSCE DE SPRIJINIRE A EFORTURILOR DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A TRAFICULUI ILICIT DE SALW ȘI CA ÎN EUROPA DE SUD-EST - HR(2021) 138

1. **Context**

De peste trei decenii, statele din Europa de Sud-Est (ESE) se confruntă cu riscuri și provocări considerabile legate de acumularea destabilizatoare și proliferarea necontrolată a armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SALW) ilicite, precum și a muniției convenționale (CA) la nivel transfrontalier și pe întreg teritoriul lor. Aceste riscuri au implicații negative mai ample la nivelul Europei în ansamblu, dar și în afara acesteia.

ESE continuă să fie considerată un motiv de îngrijorare și o provocare importantă în cadrul Strategiei UE împotriva armelor de foc, a armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SALW) ilicite și a muniției aferente (denumită în continuare „Strategia UE privind SALW"). Strategia UE privind SALW afirmă că, „[d]eși în ultimii ani s-au înregistrat progrese semnificative, în special în Europa de Sud-Est, amploarea acumulării de SALW și de muniție, condițiile inadecvate de depozitare, posesia ilicită întâlnită pe scară largă și lacunele în punerea în aplicare limitează în continuare eficacitatea eforturilor de control al armelor de foc/SALW în unele părți din Balcanii de Vest."

Astfel, în ceea ce privește Balcanii de Vest, Strategia UE privind SALW stabilește setul cuprinzător de acțiuni, cum ar fi [...] „de a reduce surplusul stocurilor de SALW și de muniție, de a reduce posesia ilegală, de a contracara deturnarea și traficul de arme, de a îmbunătăți controalele la frontieră, de a ameliora marcarea, ținerea evidențelor și urmărirea SALW, precum și capacitățile de casare, pentru a crește nivelul de informare și pentru a sprijini capacitățile de aplicare a legii, [...], [și de a] menține sprijinul pentru sistemele naționale de control și [de a] lua în considerare inițiativele regionale relevante pentru contracararea SALW ilicite și a muniției aferente, cum ar fi Foaia de parcurs regională pentru o soluție durabilă la posesia ilegală, abuzul și traficul de SALW/arme de foc și muniție aferentă din Balcanii de Vest până în 2024 – o inițiativă care a fost sprijinită de Franța și de Germania."

Moștenirea conflictelor din trecut din întreaga regiune, în combinație cu deficiențele în punerea în aplicare la timp și în mod corespunzător a demobilizării, dezarmării și reintegrării, precum și cu sistemele centralizate de control al SALW și SCA puse în aplicare într-un mod deficitar, s-a reflectat în:

- comerțul cu SALW și CA ilicite și proliferarea acestora pe teritoriul ESE și la nivel transfrontalier;
- deturnarea ilegală de SALW și CA;
- utilizarea de SALW și CA ilicite/de contrabandă în activități teroriste, infracționale și infracțiuni violente în regiune și în afara acesteia;
- pierderea și furtul de SALW și CA din depozite și locuri de depozitare oficiale (și, prin urmare, proliferarea lor ilicită);
- nivelul scăzut de responsabilitate și transparență în prevenirea, gestionarea, asigurarea respectării și controlul SALW și CA.

Statele participante din cadrul OSCE au convenit să coopereze pentru a aborda aceste probleme și să facă acest lucru într-un mod cuprinzător. În mod specific, statele participante s-au angajat să combată traficul ilicit și proliferarea necontrolată a SALW și CA în conformitate cu dispozițiile documentelor OSCE privind SALW (FSC.DOC/1/00/Rev.1) și stocurile de CA (FSC.DOC/1/03/Rev.1).

Pentru a aborda aceste provocări și preocupări, statele din ESE au adresat OSCE, în 2019, cereri oficiale de asistență în domeniul controlului SALW și al CA ([1]). Acestea au venit din partea Ministerului de Interne din Albania, a Ministerului Securității din Bosnia și Herțegovina, a Ministerului de Interne din Republica Macedonia de Nord, a Ministerului Apărării din Muntenegru și a Ministerului Afacerilor Interne din Serbia.

([1]) În ceea ce privește Kosovo*, din considerente legate de statut, restricțiile și cerințele procedurii formale a OSCE nu se aplică ca atare pentru eventuale proiecte în Kosovo. Prin urmare, sub îndrumarea Misiunii OSCE în Kosovo, vor fi puse în aplicare mai multe proiecte în sprijinul cererilor de asistență formulate de autoritățile/instituțiile locale. (*Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovoului).

2. **Obiectiv general**

Reducerea riscurilor de trafic ilicit și de proliferare necontrolată a SALW în/către/dinspre ESE; acestea subminează siguranța și securitatea, împiedicând consolidarea durabilă a păcii și dezvoltarea socioeconomică durabilă și contribuind la perturbarea ordinii, alimentând terorismul și violența infracțională sau determinând reluarea conflictelor.

3. **Descrierea acțiunii**

Acțiunea se bazează pe procese sistematice de evaluare a necesităților puse în aplicare în perioada 2019-2021. Prin aceste procese s-au verificat cererile de asistență și s-a confirmat necesitatea sprijinului OSCE, și anume pentru consolidarea capabilităților autorităților mandatate în ceea ce privește:

- gestionarea informațiilor și schimburile de informații privind prevenirea și combaterea traficului ilicit de SALW;
- capacitățile canine (K-9) de depistare și confiscare a SALW și CA ilicite;
- sensibilizarea, susținerea și promovarea în sprijinul prevenirii și combaterii traficului ilicit de SALW și CA;
- cadre de reglementare și operaționale pentru dezactivarea SALW;
- securitatea și gestionarea stocurilor de SALW.

Acțiunea – programul cuprinzător al OSCE de sprijinire a eforturilor de prevenire și combatere a traficului ilicit de SALW și CA în Europa de Sud-Est – constând într-un număr de șapte proiecte ale OSCE, răspunde în mod cuprinzător cerințelor de mai sus inclusiv prin consolidarea dinamicii transfrontaliere/regionale în vederea prevenirii și combaterii traficului ilicit de SALW și CA într-un mod mai eficient, eficace și cu un impact mai mare. Proiectele au fost elaborate în strânsă cooperare între autoritățile/instituțiile mandatate, Centrul de prevenire a conflictelor al OSCE și operațiunile pe teren ale OSCE în ESE.

Prin proiectele sale, programul cuprinzător al OSCE sprijină Strategia UE privind SALW, în special cooperarea și asistența la nivel internațional referitoare la Balcanii de Vest.

Proiectele urmăresc, de asemenea, să atenueze și să prevină efectele negative ale comerțului ilicit cu SALW și muniție aferentă asupra dezvoltării durabile, consolidând astfel obiectivele de dezvoltare durabilă ale ONU, cum ar fi:

- Obiectivul 5. Realizarea egalității de gen și capacitarea tuturor femeilor și fetelor (de exemplu, ținta 5.2); și
- Obiectivul 16. Promovarea unor societăți pașnice și favorabile incluziunii pentru o dezvoltare durabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficace, responsabile și favorabile incluziunii, la toate nivelurile (de exemplu, țintele 16.1, 16.4 și 16.a).

În plus, propunerile au fost armonizate cu „Foaia de parcurs pentru o soluție durabilă la posesia ilegală, abuzul și traficul de SALW și muniție aferentă din Balcanii de Vest până în 2024” ([2]), precum și coordonate cu părțile interesate relevante care sprijină foaia de parcurs și monitorizează punerea în aplicare a acesteia. Propunerile completează, de asemenea, Strategia UE împotriva armelor de foc, SALW ilicite și a muniției aferente (2018) sprijinind, prin urmare, autoritățile din ESE în ceea ce privește respectarea acesteia, în special acțiuni desfășurate în Balcanii de Vest.

3.1. **Proiectul 1: Acordarea de asistență autorităților naționale din Republica Albania pentru reducerea riscului de proliferare și de utilizare abuzivă a SALW**

3.1.1. **Obiectiv**

Obiectivul proiectului este reducerea riscului de proliferare și de utilizare abuzivă a SALW în Republica Albania.

([2]) Foaia de parcurs a fost elaborată pe baza Declarației comune a miniștrilor adjuncți de interne și a miniștrilor adjuncți ai afacerilor externe din Europa de Sud-Est, precum și a elementelor pentru foaia de parcurs, ambele adoptate în cadrul reuniunii de la Podgorița la 1 februarie 2018. Aceasta a fost adoptată oficial în cadrul summitului UE-Balcanii de Vest de la Londra din 10 iulie 2018.

3.1.2. **Descriere**

Impactul proliferării și posesiei necontrolate de SALW, muniție și explozivi reprezintă în continuare o amenințare majoră la adresa siguranței publice, precum și a dezvoltării sociale și economice în Albania. SALW ilegale și controlate în mod deficitar susțin elementele infracționale și criminalitatea organizată, favorizând violența și insecuritatea. Toate aceste aspecte au efecte negative asupra măsurilor de securitate și de consolidare a încrederii în țară și în regiune. Albania a solicitat asistență în octombrie 2019 în cadrul Forumului pentru cooperare în domeniul securității al OSCE.

OSCE a verificat lacunele în materie de capacități în ceea ce privește:

a) cadrul legislativ și de reglementare pentru dezactivarea armelor de foc și punerea în aplicare corespunzătoare a acestuia, cu îmbunătățirea infrastructurii, precum și a elementelor de dotare și de formare;

b) serviciile canine (K9) ale poliției de stat albaneze pentru depistarea SALW, a muniției și a explozivilor;

c) creșterea nivelului de sensibilizare a opiniei publice cu privire la pericolele utilizării abuzive și proliferării SALW.

Finanțarea din partea Consiliului UE va fi utilizată pentru a aborda lacunele în materie de capacități de la literele (a)-(c).

Beneficiarii proiectului, pe lângă populația Albaniei, sunt numeroase autorități naționale care au mandat în domeniul controlului SALW, în special Comisia națională pentru SALW, Ministerul de Interne din Republica Albania și poliția de stat albaneză.

3.1.3. **Rezultate preconizate**

Rezultatul 1: Consolidarea cadrului legislativ al Republicii Albania în materie de SALW și de dezactivare.

Indicatori:

— existența unui cadru normativ pentru controlul SALW în conformitate cu standardele internaționale;

— existența instalațiilor și a practicilor privind dezactivarea SALW care funcționează în conformitate cu angajamentele OSCE și cu standardele internaționale;

— numărul de cursuri de formare și numărul de persoane instruite să dezactiveze sau să supravegheze procesul de dezactivare.

Rezultatul 2: Consolidarea capacităților poliției albaneze de depistare a armelor și explozivilor.

Indicatori:

— existența unui cadru normativ care să promoveze capabilitatea K9 în conformitate cu standardele internaționale;

— existența instalațiilor și a infrastructurii K9 în conformitate cu standardele internaționale și cu recomandările OSCE;

— numărul de cursuri de formare și numărul de persoane instruite.

Rezultatul 3: Sporirea gradului de sensibilizare a opiniei publice cu privire la pericole și SALW, precum și la aspectele legate de controlul SALW.

Indicatori:

— numărul de documente de orientare sau de reglementare existente privind sensibilizarea opiniei publice și informarea publicului (de exemplu, Strategia de comunicare privind SALW);

— numărul campaniilor actualizate de sensibilizare a opiniei publice și de informare a publicului cu privire la importanța controlului SALW, al muniției și al explozivilor și cu privire la riscurile legate de posesia ilegală și utilizarea abuzivă a acestora, în conformitate cu Strategia de comunicare privind SALW adoptată;

— procentul din totalul publicului-țintă (defalcat în funcție de sex) care cunoaște riscurile utilizării abuzive a SALW.

3.1.4. **Activități**

3.1.4.1 Activitate legată de consolidarea cadrului legislativ al Republicii Albania în materie de SALW și de dezactivare.

Activitatea va include:

— sprijin pentru elaborarea unei norme privind dezactivarea și a unui plan de acțiune pentru punerea sa în aplicare;

— sprijin pentru instituirea unor mecanisme de punere în aplicare și supraveghere corespunzătoare a dezactivării SALW;

— sprijin pentru elaborarea unui manual de formare privind dezactivarea SALW și furnizarea de cursuri de formare la nivel național și internațional pentru practicienii locali.

3.1.4.2 Activitate legată de consolidarea capacităților poliției albaneze de depistare a armelor și a explozivilor iliciți.

Activitatea va include:

— dezvoltarea unei proceduri operaționale standard pentru utilizarea capacității K9 în depistarea SALW, precum și a Planului general K9 pentru modernizarea acestei capabilități;

— un program de formare privind aplicarea procedurii operaționale standard pentru utilizarea capacității K9 în depistarea SALW;

— asistență pentru echipamente și modernizări ale infrastructurii unității K9;

— implementarea modernizărilor infrastructurii pentru adăposturi pentru animale, spații de birouri și perimetrul K9, precum și achiziționarea și predarea echipamentelor pentru unitățile K9 în vederea creșterii capacității de depistare;

— furnizarea unei platforme de promovare a utilizării capacităților K9 prin organizarea de concursuri la nivel național și regional.

3.1.4.3 Activitate legată de creșterea gradului de sensibilizare a opiniei publice cu privire la pericolele utilizării de SALW și la aspectele legate de controlul SALW.

Activitatea va include:

— sprijin pentru conceperea unei strategii coordonate de sensibilizare și de comunicare;

— sprijin pentru punerea în aplicare a strategiei de sensibilizare și de comunicare.

3.2. **Proiectul 2: Abordarea riscurilor în materie de securitate și siguranță legate de posesia ilegală, utilizarea abuzivă și traficul de SALW, precum și de muniție aferentă în Bosnia și Herțegovina**

3.2.1. **Obiectiv**

Obiectivul proiectului este sprijinirea Bosniei și Herțegovinei în ceea ce privește atenuarea riscurilor în materie de securitate și siguranță legate de posesia ilegală, utilizarea abuzivă și traficul de SALW, precum și de muniție aferentă.

3.2.2. **Descriere**

Proiectul abordează necesitățile cu prioritate ridicată specificate în cererea de asistență adresată de Ministerul Securității (2019) și urmărește să sprijine Bosnia și Herțegovina în atenuarea riscurilor în materie de securitate și siguranță legate de posesia ilegală, utilizarea abuzivă și traficul de SALW, muniție și explozivi, contribuind astfel la securitatea și stabilitatea țării și ale întregii regiuni.

OSCE a verificat lacunele în materie de capacități în ceea ce privește:

a) infrastructura autorităților de aplicare a legii pentru depozitarea SALW și a muniției, inclusiv procedurile și practicile de securitate fizică și de gestionare a stocurilor;

b) sensibilizarea și informarea la nivel instituțional cu privire la controlul SALW în sprijinul Comitetului de coordonare a controlului SALW (CCB), inclusiv abordarea metodologică și setul de instrumente de monitorizare și de evaluare;

c) capabilitățile canine ale autorităților de aplicare a legii pentru depistarea SALW, a muniției și a explozivilor, inclusiv cadrele lor de planificare, legislative și operaționale, precum și elementele de echipamente, de infrastructură și de formare ale acestora;

d) accesibilitatea și comparabilitatea datelor referitoare la SALW necesare pentru elaborarea eficace a politicilor și pentru un răspuns operațional eficace;

e) dezactivarea SALW, inclusiv cadre legislative și de reglementare, precum și elemente de formare, de echipamente și de infrastructură.

Finanțarea din partea Consiliului UE va fi utilizată pentru a aborda lacunele în materie de capacități de la literele (c) și (d).

Beneficiarii proiectului, pe lângă populația Bosniei și Herțegovinei, sunt numeroase autorități naționale care au mandat în domeniul controlului SALW, și anume autoritățile de aplicare a legii, inclusiv ministerele de interne/serviciile de poliție cantonale și ale entităților, Comitetul de coordonare a controlului SALW, Ministerul Securității din Bosnia și Herțegovina, precum și parchetele, instanțele și serviciile penitenciare.

3.2.3. **Rezultate preconizate**

Rezultatul 1: Consolidarea capabilităților K9 ale autorităților de aplicare a legii pentru depistarea SALW, a muniției și a explozivilor.

Indicatori:

— rata de punere în aplicare a Planului general dezvoltat privind elaborarea cadrului legislativ, de infrastructură și operațional necesar pentru unitățile K9;

— procentul de stagiari care demonstrează competențele necesare pentru aplicarea eficace a procedurilor operaționale standard;

— numărul de unități/centre K9 modernizate în conformitate cu evaluarea necesităților efectuată de OSCE.

Rezultatul 2: Dezvoltarea unei baze de date interinstituționale de cazuri și a unui sistem de urmărire integrate privind SALW și muniția aferentă.

Indicatori:

— gradul de interoperabilitate/compatibilitate a metodologiilor de colectare a datelor;

— existența unui sistem informatic interinstituțional funcțional care să permită colectarea și analiza integrate ale datelor din cazurile legate de SALW și muniția aferentă.

3.2.4. **Activități**

3.2.4.1. Activitate legată de consolidarea capabilităților K9 ale autorităților de aplicare a legii pentru depistarea SALW, a muniției și a explozivilor.

Activitatea va include:

— sprijinirea organizării de grupuri de lucru și de reuniuni de coordonare în vederea elaborării unui Plan general pentru consolidarea capacităților K9;

— sprijinirea elaborării cadrelor legislative și operaționale necesare pentru utilizarea capacității K9 în depistarea SALW;

— modernizarea infrastructurii K9 și furnizarea echipamentelor necesare;

— organizarea unui program de formare privind aplicarea procedurii operaționale standard pentru utilizarea capacității K9 în depistarea SALW;

— instituirea unei platforme de promovare a utilizării capacităților K9 prin organizarea de concursuri la nivel național și regional.

3.2.4.2. Activitate legată de dezvoltarea unei baze de date interinstituționale de cazuri și a unui sistem de urmărire integrate privind SALW și muniția aferentă.

Activitatea va include:

— sprijinirea unei evaluări a modelelor juridice și statistice relevante utilizate de autoritățile de aplicare a legii și de sistemul judiciar în ceea ce privește instituirea unui registru interinstituțional integrat privind urmărirea SALW și a muniției aferente;

— sprijinirea instituirii sistemului de urmărire a SALW în Bosnia și Herțegovina;

— organizarea de cursuri de formare pentru utilizatorii din sistemul judiciar și autoritățile de aplicare a legii cu privire la sistemul de urmărire a SALW.

3.3. **Proiectul 3: Sprijin pentru consolidarea capacității K9 de care dispune poliția kosovară * de a depista și confisca SALW, muniție și explozivi**

3.3.1. **Obiectiv**

Obiectivul proiectului este sprijinirea consolidării capabilității K9 de care dispune poliția kosovară și a contribuției directe a acesteia la prevenirea, eliminarea și investigarea utilizării abuzive și a traficului de SALW, muniție și explozivi în Balcanii de Vest.

3.3.2. **Descriere**

Proiectul a fost dezvoltat în contextul strategiei Kosovo privind controlul SALW care însoțește planul de acțiune. Acesta urmărește sprijinirea consolidării capabilității K9 de care dispune poliția kosovară și a contribuției directe a acesteia la prevenirea, eliminarea și investigarea utilizării abuzive și a traficului de SALW, muniție și explozivi în Balcanii de Vest.

Proiectul va urmări să abordeze lacunele verificate în materie de capacități ale serviciilor K9 în ceea ce privește prevenirea, eliminarea și investigarea utilizării abuzive și a traficului de SALW, inclusiv cadrul de reglementare, utilizarea operațională a echipelor K9, lipsa resurselor umane, de infrastructură și de transport.

Beneficiara proiectului, pe lângă populația din Kosovo, este poliția kosovară.

3.3.3. **Rezultate preconizate**

Rezultatul 1: Consolidarea cadrului de reglementare și de formare, precum și a infrastructurii și echipamentelor unității K9 în vederea prevenirii, eliminării și investigării mai eficiente și mai eficace a utilizării abuzive și a traficului de SALW, muniție și explozivi

Indicatori:

— existența cadrului de reglementare și de formare al unității K9;

— existența infrastructurii și echipamentelor modernizate ale unității K9.

3.3.4. **Activități**

3.3.4.1. Activitate legată de consolidarea cadrului de reglementare și de formare, precum și a infrastructurii și echipamentelor unității K9 în vederea prevenirii, eliminării și investigării mai eficiente și mai eficace a utilizării abuzive și a traficului de SALW, muniție și explozivi.

Activitatea va include:

— instituirea Grupului de lucru și activitățile acestuia pentru îmbunătățirea capabilității K9;

— efectuarea de vizite de studiu cu omologii care au un sistem avansat de utilizare a câinilor de depistare pentru SALW, muniție și explozivi;

— acordarea de sprijin Diviziei de formare a beneficiarului în elaborarea planului de formare, elaborarea unei metodologii de formare care va fi integrată pe deplin în procedura operațională standard a unităților K9 pentru operațiuni de formare și K9 și crearea unui cerc de experți în formare;

— sprijinirea furnizării infrastructurii și echipamentelor necesare pentru formarea și performanța tactică și operațională ale unității K9;

— furnizarea de formare specializată și avansată pentru conducătorii de câini.

(*) Această denumire nu aduce atingere pozițiilor privind statutul și este conformă cu RCSONU 1244/1999, precum și cu Avizul CIJ privind Declarația de independență a Kosovoului.

3.4. **Proiectul 4: Acordarea de asistență autorităților naționale din Republica Macedonia de Nord pentru reducerea riscului de proliferare a armelor și de utilizare abuzivă a SALW**

3.4.1. **Obiectiv**

Obiectivul proiectului este reducerea riscului de proliferare a armelor și de utilizare abuzivă a SALW în Republica Macedonia de Nord prin creșterea capacității de prevenire, depistare, analiză și investigare a Ministerului Afacerilor Interne și a altor organizații guvernamentale.

3.4.2. **Descriere**

Proiectul a fost elaborat pentru a răspunde cererii de asistență adresate de Guvernul Republicii Macedonia de Nord (2019) pentru consolidarea capacităților Comisiei naționale pentru SALW și pentru consolidarea capabilităților unității K9 a departamentului de poliție în ceea ce privește depistarea armelor și a explozivilor.

OSCE a verificat lacunele în materie de capacități în ceea ce privește:

a) capacitatea K9 operațională a Ministerului Afacerilor Interne în depistarea proliferării ilicite a SALW;

b) mecanismul de cooperare și coordonare atât între instituții, cât și în cadrul fiecăreia dintre instituții, precum și la nivel transfrontalier pentru prevenirea și combaterea traficului ilicit de SALW;

c) analiza aspectelor legate de controlul SALW la nivel strategic și operațional;

d) informarea și sensibilizarea opiniei publice coordonate cu privire la riscurile legate de utilizarea abuzivă a SALW în Republica Macedonia de Nord, inclusiv eforturile depuse de Comisia națională pentru SALW.

Finanțarea din partea Consiliului UE va fi utilizată pentru a aborda lacunele în materie de capacități de la literele (a), (b) și (c).

Beneficiarii proiectului, pe lângă populația Republicii Macedonia de Nord, sunt numeroase autorități naționale care au mandat în domeniul controlului SALW, în special Comisia națională pentru SALW ([3]), Ministerul Afacerilor Interne și poliția.

3.4.3. **Rezultate preconizate**

Rezultatul 1: Consolidarea capacităților de reglementare, operaționale și de cooperare între agenții ale Ministerului Afacerilor Interne și ale Comisiei pentru SALW din Republica Macedonia de Nord pentru a combate/a aborda proliferarea SALW.

Indicatori:

— existența unui cadru de reglementare privind K9;

— numărul de servicii regionale K9 existente și cu o capacitate funcțională;

— schimbul de informații în timp real existent în cadrul poliției și în relația dintre CCPV și țările ESE;

— procentul din totalul publicului-țintă (defalcat în funcție de sex) care cunoaște riscurile proliferării și ale utilizării abuzive a SALW;

— numărul de femei și de bărbați care au participat la evenimente de sensibilizare.

3.4.4. **Activități**

3.4.4.1. Sprijin pentru creșterea capacității Ministerului Afacerilor Interne de depistare a SALW ilicite prin utilizarea eficientă a activelor K9.

Activitatea va include:

— asistență pentru echipamente și modernizări ale infrastructurii unităților de servicii K9 la nivel central și regional, inclusiv modernizarea infrastructurii de depozitare a SALW și a infrastructurii informatice la până la cinci (5) centre (depozite de armament), situate împreună cu unități ale K9 din cadrul Ministerului de Interne din Republica Macedonia de Nord;

([3]) Autoritățile naționale care participă la Comisia națională pentru SALW: Ministerul Economiei, Ministerul Justiției, Ministerul Comerțului și Politicii Sociale, Ministerul Apărării, Ministerul Educației și Științei, Ministerul Finanțelor, autoritățile vamale, Ministerul Agriculturii, Silviculturii și Economiei Apelor.

— dezvoltarea procedurii operaționale standard și actualizarea reglementărilor privind utilizarea capacității K9 în depistarea SALW;

— un program de formare privind aplicarea procedurii operaționale standard pentru utilizarea capacității K9 în depistarea SALW;

— furnizarea unei platforme de promovare a utilizării capacităților K9 prin organizarea de concursuri la nivel național și regional.

3.4.4.2. Sprijin pentru coordonarea sistemului de schimb de informații în timp real în combaterea traficului ilicit de SALW.

Activitatea va include:

— asistență pentru echipamente, modernizări ale infrastructurii fizice și ale TIC pentru sistemele de schimb de informații din cadrul unui număr de cinci (5) centre de cooperare polițienească și vamală (CCPV) selectate;

— dezvoltarea unei proceduri operaționale standard privind schimbul de informații în timp real în legătură cu incidentele SALW;

— un program de formare privind aplicarea procedurii operaționale standard în cazul schimbului de informații în timp real legate de incidentele SALW;

— un program de schimb de personal (stagiu);

— organizarea conferinței Centrului de cooperare polițienească și vamală.

3.4.4.3. Sprijin pentru promovarea capabilităților operaționale și analitice ale Comisiei naționale pentru SALW în combaterea traficului ilicit de SALW.

Activitatea va include:

— organizarea unui atelier de cooperare între agenții privind regimul de control al SALW;

— elaborarea manualului de orientare pentru membrii comisiei;

— analiza situației controlului SALW, inclusiv elaborarea procedurii operaționale standard privind colectarea datelor, urmărirea informațiilor și raportarea, precum și dezvoltarea unui sistem de gestionare a cazurilor pentru a facilita analiza SALW.

3.5. **Proiectul 5: Atenuarea riscurilor în materie de siguranță și securitate legate de SALW/SCA în Muntenegru**

3.5.1. **Obiectiv**

Obiectivul proiectului este reducerea riscului de explozii neprevăzute la locurile de depozitare a muniției, precum și a riscului de deturnare a SALW/SCA de la locurile de depozitare ale Ministerului Apărării din Muntenegru.

3.5.2. **Descriere**

Muntenegru se confruntă cu riscuri de explozii neprevăzute la locurile de depozitare a muniției, de trafic ilicit și de proliferare necontrolată a SALW/SCA. Acest lucru a fost confirmat pe parcursul mai multor vizite ale experților OSCE din ultimii ani. Ministerul Apărării din Muntenegru a abordat aceste aspecte în documentul său general, care prezintă starea finală dorită. Aceasta este definită ca: „eliminarea transparentă a surplusului de arme și de echipamente explozive și dezvoltarea unui sistem durabil de gestionare a ciclului de viață pentru arme, explozivi și muniții în cadrul Ministerului Apărării din Muntenegru.” Muntenegru a solicitat asistență în 2019 în cadrul Forumului pentru cooperare în domeniul securității (FSC) al OSCE.

OSCE a verificat lacunele în materie de capacități în ceea ce privește:

a) asigurarea unei abordări de gestionare a ciclului de viață pentru SALW și munițiile convenționale, inclusiv formarea continuă și transferul de cunoștințe, cadrul de supraveghere a muniților și coordonarea și cooperarea interinstituțională;

b) b) transportul de muniții convenționale în condiții de siguranță, în conformitate cu standardele internaționale.

Finanțarea din partea Consiliului UE va fi utilizată pentru a aborda lacunele în materie de capacități de la literele (a) și (b).

Beneficiarii proiectului, pe lângă populația Muntenegrului, sunt Ministerul Apărării și Forțele Armate din Muntenegru.

3.5.3. **Rezultate preconizate**

Rezultatul 1: Consolidarea capacităților strategice, de formare și de coordonare ale Ministerului Apărării și ale altor organisme guvernamentale competente în domeniul gestionării SALW/SCA.

Indicatori:

— numărul de membri ai personalului Ministerului Apărării din instituțiile de învățământ/formare relevante și din unitățile operaționale cu capacități avansate de sprijinire a gestionării și manipulării SALW/SCA;

— numărul de activități privind SALW/SCA coordonate de Muntenegru prin intermediul organismelor desemnate;

— existența unui organism de control interimar.

Rezultatul 2: Sporirea capabilităților de transport al SALW/SCA în condiții de siguranță și securitate, în conformitate cu tratatul ADR.

Indicatori:

— numărul de membri ai personalului care beneficiază de proiect cu competențe sporite în domeniul transportului SALW/SCA;

— existența unui sistem de transport al SALW/SCA integrat în cadrul organizațional;

— analiza cerințelor de conformitate cu ADR, cu recomandările prezentate Ministerului Apărării din Muntenegru.

3.5.4. **Activități**

3.5.4.1 Activitate legată de consolidarea capacităților strategice, de formare și de coordonare ale Ministerului Apărării și ale altor organisme guvernamentale competente în domeniul gestionării SALW/SCA.

Activitatea va include:

— transferul de cunoștințe privind bunele practici internaționale în domeniul gestionării SALW/SCA;

— consultanță și coordonare pentru programul Ministerului Apărării din Muntenegru în anumite domenii ale gestionării unui ciclu de viață durabil al SALW/SCA;

— consultanță tehnică privind mecanismele naționale de control al gestionării SALW/SCA.

3.5.4.2 Activitate legată de programul de formare și dotare pentru instituirea capabilităților de transport al SALW/SCA în Muntenegru, în conformitate cu tratatul ADR (Acordul european referitor la transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase).

Activitatea va include:

— elaborarea, împreună cu Ministerul Apărării din Muntenegru, a unei analize a cerințelor în vederea respectării depline a tratatului ADR;

— achiziționarea a două camioane conforme cu ADR, inclusiv formare de familiarizare, întreținere și contractul de furnizare a pieselor de schimb.

3.6. **Proiectul 6: Abordarea riscurilor în materie de siguranță și securitate legate de posesia ilicită, utilizarea abuzivă și traficul ilicit de SALW în Serbia**

3.6.1. **Obiectiv**

Obiectivul proiectului este reducerea riscurilor în materie de siguranță și securitate legate de posesia ilegală de SALW, de utilizarea abuzivă de SALW aflate în posesie legală și de traficul ilicit de SALW.

3.6.2. **Descriere**

Proiectul a fost elaborat pentru a răspunde cererii de asistență adresate de Ministerul de Interne al Serbiei (2019) pentru a aborda provocările reprezentate de proliferarea necontrolată și posesia ilicită de SALW care creează o amenințare majoră la adresa securității și siguranței în Serbia. Aceste provocări contribuie la răspândirea criminalității și a criminalității organizate grave, acționând ca factori ce favorizează violența, comportamentul amenințător și terorismul. Ele au, de asemenea, un efect negativ similar asupra măsurilor de consolidare a încrederii în țară și reprezintă o amenințare în contextul violenței bazate pe gen.

OSCE a verificat necesitățile în combaterea traficului ilicit de SALW:

a) consolidarea capacităților polițienești de a desfășura campanii de sensibilizare privind controlul și colectarea SALW, contribuind astfel la reducerea cantității de arme aflate în posesie ilegală, împiedicând utilizarea abuzivă a SALW și sporind, în același timp, siguranța cetățenilor Serbiei;

b) consolidarea capacității K9 a Ministerului Internelor de a depista arme și explozivi prin i) instituirea cadrului juridic necesar, ii) evaluarea și dezvoltarea capacităților și iii) achiziționarea de echipamente speciale și infrastructură de construcții;

c) amendamente la legea privind armele și munițiile și la cadrul de reglementare privind dezactivarea armelor prin a) evaluarea capacităților și a posibilităților tehnice și b) furnizarea de asistență tehnică pentru elaborarea cadrului de reglementare.

Finanțarea din partea Consiliului UE va fi utilizată pentru a aborda lacunele în materie de capacități de la literele (a)-(c).

Beneficiarii proiectului, pe lângă populația Serbiei, sunt Consiliul SALW, Ministerul de Interne, poliția și organizațiile societății civile implicate în chestiuni legate de controlul SALW.

3.6.3. **Rezultate preconizate**

Rezultatul 1: Instituirea parteneriatului Ministerului de Interne cu organizațiile societății civile și a unui mecanism de sensibilizare a opiniei publice pentru prevenirea utilizării abuzive a SALW.

Indicatori:

— numărul de inițiative de sensibilizare la nivel național și local cu privire la pericolele proliferării SALW;

— existența și utilizarea mecanismelor de cooperare între agenții;

— numărul de anunțuri sociale publice difuzate la posturile de televiziune și radio naționale și locale;

— numărul de tineri din orașele vizate care sunt informați cu privire la pericolele SALW prin seminare și materiale informative.

Rezultatul 2: Îmbunătățirea și armonizarea cu standardele și cu cele mai bune practici internaționale a cadrului juridic privind dezactivarea

Indicatori:

— partajarea cu grupul de lucru a standardelor și a celor mai bune practici internaționale;

— existența unor proiecte de regulamente care includ contribuții și recomandări;

— consultarea organizațiilor societății civile în privința proiectelor de regulamente.

Rezultatul 3: Consolidarea capacităților unităților K9 ale Ministerului de Interne în ceea ce privește depistarea SALW, a muniției și a explozivilor, în conformitate cu standardele privind drepturile omului.

Indicatori:

— existența unui plan de lucru pentru îmbunătățirea capacităților unităților K9 ale Ministerului de Interne;

— numărul de reuniuni privind cooperarea dintre agenții, schimbul de informații și interoperabilitatea unităților de poliție K9 și a altor părți interesate importante din domeniul aplicării legii în depistarea SALW, a muniției și a explozivilor;

— existența unei metodologii și a unor programe de formare îmbunătățite pentru K9, în conformitate cu standardele internaționale;

— numărul de instructori de formare și conducători K9 instruiți în conformitate cu standardele internaționale.

3.6.4. **Activități**

3.6.4.1. Activitate legată de instituirea parteneriatului Ministerului de Interne cu organizațiile societății civile și a unui mecanism de sensibilizare a opiniei publice în ceea ce privește prevenirea utilizării abuzive a SALW.

Activitatea va include:

— o reuniune a experților privind crearea de parteneriate cu presa electronică și scrisă și identificarea mecanismelor de prevenire a utilizării abuzive a SALW;

— instituirea unei platforme de comunicare socială și sprijinirea campaniilor media privind prevenirea proliferării SALW și deținerea responsabilă de arme de foc;

— desfășurarea de activități de susținere și promovare la nivel național și comunitar.

3.6.4.2. Activitățile legate de cadrul juridic privind dezactivarea sunt îmbunătățite și armonizate cu standardele internaționale și cu cele mai bune practici.

Activitatea va include:

— furnizarea de consultanță de specialitate și sprijin logistic pentru reuniunile grupului de lucru privind dezactivarea;

— evaluarea legislației actuale privind dezactivarea și o evaluare a punerii în aplicare practice a acesteia;

— un atelier privind cele mai bune practici și lecțiile învățate în elaborarea și punerea în aplicare a cadrului normativ privind dezactivarea;

— un program de formare și dotare pentru dezactivarea SALW.

3.6.4.3. Activități legate de capacitățile unităților K9 ale Ministerului de Interne în ceea ce privește depistarea SALW, a muniției și a explozivilor în conformitate cu standardele privind drepturile omului.

Activitatea va include:

— furnizarea de consultanță de specialitate și sprijin pentru reuniunile grupului de lucru în vederea îmbunătățirii capabilităților K9;

— elaborarea unui plan de lucru pentru îmbunătățirea capacităților unităților K9 ale Ministerului de Interne;

— crearea, achiziționarea și livrarea de echipamente și servicii pentru unitățile K9;

— consolidarea capacităților pentru utilizarea și desfășurarea unităților K9 în prevenirea și investigarea traficului de SALW, muniție și explozivi prin dezvoltarea sprijinului consultativ, a programului de schimb și a metodologiei de formare;

— organizarea de cursuri de formare specializată pentru câinii de serviciu și conducătorii de câini privind utilizarea și depistarea SALW, a muniției și a explozivilor;

— organizarea unui atelier de consultare regională privind bunele practici în desfășurarea și participarea la acțiuni polițienești.

3.7. **Proiectul 7: Consolidarea acțiunii OSCE împotriva proliferării ilicite a SALW și SCA – Faza 2** ([4])

3.7.1. **Obiectiv**

Obiectivul proiectului este sprijinirea statelor participante din cadrul OSCE pentru ca acestea să poată asigura o mai bună planificare, punere în aplicare și, dacă este necesar, consolidare a angajamentelor lor împotriva proliferării ilicite a SALW/SCA.

3.7.2. **Descriere**

Proiectul a fost elaborat în contextul în care Consiliul ministerial al OSCE a încredințat Forumului pentru cooperare în domeniul securității (MC.DEC/10/17), în conformitate cu mandatul acestuia, în special următoarele sarcini:

— continuarea eforturilor de punere în aplicare deplină a măsurilor și angajamentelor existente prevăzute în Documentul OSCE privind SALW, în Documentul OSCE privind SCA și în deciziile conexe ale Forumului pentru cooperare în domeniul securității;

([4]) Elemente de proiect care sprijină eforturile privind SALW/SCA în ESE.

— continuarea măsurilor suplimentare de îmbunătățire a eficienței și rezultatelor proiectelor privind SALW și SCA pentru a asigura valoarea maximă posibilă în abordarea provocărilor asociate SALW și SCA, în conformitate cu mecanismele de asistență ale OSCE, astfel cum se subliniază în documentele OSCE privind SALW și SCA și în deciziile relevante ale Forumului pentru cooperare în domeniul securității;

— explorarea modalităților de prevenire a deturnării SALW și a SCA către piețele ilicite;

— explorarea modalităților de completare a măsurilor OSCE existente care vizează combaterea traficului ilicit de SALW;

— furnizarea în continuare a unor contribuții extrabugetare pe bază de voluntariat pentru a sprijini proiectele de asistență privind SALW și SCA ale Forumului pentru cooperare în domeniul securității;

— explorarea posibilităților ca statele participante care dețin cunoștințe specifice să furnizeze, după caz, consultanță voluntară de specialitate în cadrul proiectelor de asistență privind SALW și SCA ale OSCE.

Chiar dacă structura proiectului implică o cooperare mai amplă cu toate statele participante în legătură cu ESE, scopul urmărit este de a sprijini evaluarea necesităților și a cerințelor statelor participante din cadrul OSCE și ale operațiunilor pe teren ale OSCE în regiune, contribuind la punerea în aplicare a proiectelor de asistență practică privind SALW/SCA, și de a oferi sprijin programatic consultativ în legătură cu SALW/SCA. Statele participante și operațiunile pe teren din ESE vor beneficia, de asemenea, de sistemul informatic al proiectului pentru a sprijini monitorizarea, prezentarea generală și punerea în aplicare a proiectelor de asistență practică privind SALW/SCA.

În plus, proiectul va furniza sprijin pentru coordonarea și gestionarea proiectelor pentru șase (6) operațiuni pe teren ale OSCE în punerea în aplicare a programului cuprinzător al OSCE de sprijinire a eforturilor de prevenire și combatere a traficului ilicit de SALW și CA în ESE.

Beneficiarii proiectului, în plus față de populația statelor participante din ESE, sunt autoritățile guvernamentale care au mandat în domeniul controlului SALW (cum ar fi Comisia pentru SALW, Ministerul de Interne, poliția, Ministerul Apărării) și operațiunile pe teren ale OSCE.

3.7.3. **Rezultate preconizate**

Rezultatul 1: Înregistrarea de progrese în ceea ce privește cadrul normativ al OSCE privind SALW/SCA și punerea în aplicare a proiectelor corespunzătoare de asistență practică.

Indicatori:

— existența unui scenariu de referință și a unui mecanism de verificare continuă a necesităților și cerințelor în domeniul SALW/SCA;

— existența unei platforme informatice online care conține informații în timp real legate de portofoliul de proiecte de asistență ale OSCE privind SALW/SCA.

3.7.4. **Activități**

3.7.4.1. Evaluarea necesităților și cerințelor statelor participante din cadrul OSCE, ale Secretariatului și operațiunilor pe teren ale OSCE în sprijinul punerii în aplicare a proiectelor de asistență practică privind SALW/SCA în ESE.

Activitatea va include:

— evaluarea necesităților statelor din cadrul OSCE care solicită asistență practică privind SALW/SCA și sprijinirea procesului de ansamblu;

— evaluarea necesităților statelor din cadrul OSCE care furnizează resurse/donatoare privind SALW/SCA și sprijinirea procesului de ansamblu;

— consultanță strategică și sprijin programatic pentru statele participante din cadrul OSCE și operațiunile pe teren ale OSCE prin intermediul mecanismului bazat pe lecțiile învățate în cadrul proiectelor de asistență practică;

— sprijin pentru coordonarea generală și gestionarea proiectelor și a activităților de control al SALW/SCA în ESE.

3.7.4.2. Dezvoltarea, testarea și implementarea sistemului informatic pentru a sprijini monitorizarea, prezentarea generală și punerea în aplicare a proiectelor de asistență practică privind SALW/SCA.

Activitatea va include:

— dezvoltarea unei aplicații web moderne și accesibile pentru a integra informații cu privire la toate proiectele de asistență ale OSCE din surse multiple, inclusiv date tehnice, financiare, geografice și tematice, precum și documente justificative. Aceste informații vor permite donatorilor și statelor participante din ESE să planifice, să pună în aplicare și să consolideze mai bine angajamentele lor politice și financiare împotriva proliferării ilicite a SALW și SCA.

4. **Gestionarea proiectului și sprijin administrativ pentru punerea în aplicare a acțiunii**

Personalul special desemnat pentru proiect de către Centrul de prevenire a conflictelor (CPC)/Unitatea de asistență a Forumului pentru cooperare în domeniul securității (FSC) din cadrul Secretariatului OSCE și de către un număr de șase (6) misiuni pe teren ale OSCE în ESE va gestiona punerea în aplicare a acțiunii și a activităților aferente ale proiectelor, astfel cum se prevede în secțiunea 3. Centrul de prevenire a conflictelor/Unitatea de asistență a Forumului pentru cooperare în domeniul securității va asigura coordonarea cu misiunile pe teren ale OSCE în ESE și le va oferi sprijin consultativ în materie, prin intermediul proiectului 7; sunt incluse aici monitorizarea și evaluarea programului.

Prin personalul special desemnat pentru proiect, organizat în cadrul echipelor de punere în aplicare a proiectului, Centrul de prevenire a conflictelor/Unitatea de asistență a Forumului pentru cooperare în domeniul securității și misiunile pe teren vor sprijini în continuare cooperarea și coordonarea cu comunitatea internațională la nivel regional și de jurisdicție, printre altele, în cadrul foii de parcurs privind controlul SALW în Balcanii de Vest.

Personalul special desemnat pentru proiect va îndeplini următoarele sarcini:

— gestionarea proiectelor în toate etapele ciclului de viață al proiectului;

— supravegherea financiară zilnică a proiectelor;

— furnizarea de expertiză tehnică și juridică, sprijinirea achizițiilor publice din cadrul proiectului;

— colaborarea și coordonarea cu alte organizații și programe internaționale;

— efectuarea activităților de asigurare a calității și de control al calității rezultatelor proiectelor aprobate;

— sprijinirea jurisdicțiilor din ESE în elaborarea de noi măsuri pentru consolidarea capacităților și a eforturilor colective de prevenire și combatere a traficului ilicit de SALW și CA.

5. **Genul**

Perspectivele de gen au fost integrate în toate etapele de concepere, dezvoltare și punere în aplicare a proiectelor. Principala premisă aplicată a fost aceea că utilizarea, abuzul și efectele SALW și ale CA afectează în mod diferit femeile și bărbații, băieții și fetele. Integrarea nevoilor de gen a fost adaptată la contextele specifice și la tipul de asistență prevăzute în cadrul proiectelor și s-a bazat pe o analiză situațională care ține seama de perspectivele de gen.

Instrumentul OSCE privind „indicatorul de gen” a fost aplicat la conceperea proiectelor, dar și la urmărirea progreselor înregistrate în punerea în aplicare a integrării perspectivei de gen prin ciclul de gestionare a proiectelor. Marea majoritate a proiectelor propuse au ca obiectiv semnificativ egalitatea de gen sau integrează pe deplin perspectiva de gen.

6. **Beneficiari**

Beneficiarii direcți ai acțiunii vor fi autoritățile din ESE care au mandatul și responsabilitatea de a preveni și combate traficul ilicit de SALW și CA. Autoritățile care sunt avute în vedere în principal sunt: Comisia/Consiliul pentru SALW, Ministerul Afacerilor Interne și autoritățile de aplicare a legii, cum ar fi poliția. Alte autorități implicate sunt Ministerul Securității, parchetele, instanțele și serviciile penitenciare din Bosnia și Herțegovina, precum și Ministerul Apărării din Muntenegru. În Serbia, proiectul prevede colaborarea cu organizațiile societății civile care se ocupă de aspecte privind controlul SALW.

Beneficiarii indirecți ai acțiunii sunt populațiile din jurisdicțiile din ESE și din regiunile europene învecinate care sunt amenințate ca urmare a folosirii de SALW și CA ilicite în cadrul unor activități infracționale, al terorismului, precum și ca urmare a utilizării abuzive violente a acestora.

Autoritățile mandatate de UE și de statele membre ale acesteia vor fi, de asemenea, beneficiarii indirecți ai proiectului având în vedere că vor beneficia de capacități sporite de control al SALW și CA în ESE datorită, printre altele, îmbunătățirii schimburilor de informații, precum și măsurilor de coordonare și cooperare, cum ar fi identificarea riscurilor, investigarea și urmărirea, depistarea și confiscarea SALW și CA ilicite.

7. **Vizibilitatea Uniunii**

OSCE va lua toate măsurile corespunzătoare pentru a face public faptul că acțiunea a fost finanțată de Uniune. Aceste măsuri vor fi luate în conformitate cu Manualul Comisiei privind comunicarea și vizibilitatea pentru acțiunile externe ale Uniunii Europene. OSCE va asigura astfel vizibilitatea contribuției Uniunii printr-o strategie de marcă (branding) și publicitate adecvate, evidențiind rolul Uniunii, asigurând transparența acțiunilor sale și sensibilizând publicul cu privire la motivele deciziei, precum și cu privire la sprijinul acordat de Uniune pentru decizie și la rezultatele acestui sprijin. Materialele produse de proiect vor afișa în mod clar drapelul Uniunii Europene, în conformitate cu orientările Uniunii privind utilizarea și reproducerea corespunzătoare a drapelului.

Dat fiind că activitățile planificate variază în mare măsură în privința domeniului de aplicare și a naturii lor, se vor utiliza o serie de instrumente de promovare, inclusiv mass-media tradițională, site-uri internet, platforme de comunicare socială și materiale informative și de promovare, inclusiv infografice, broșuri, buletine informative, comunicate de presă și altele, după caz. Publicațiile, evenimentele publice, campaniile, echipamentele și lucrările de construcții achiziționate în cadrul fiecărui proiect vor purta o marcă în consecință. Pentru a amplifica și mai mult impactul prin sensibilizarea unor jurisdicții și populații diverse, a comunității internaționale, a mass-mediei locale și internaționale, comunicarea cu fiecare grup vizat de proiect se va desfășura în limba corespunzătoare.

Vizibilitatea Uniunii va fi pusă în aplicare la nivelul jurisdicțiilor prin implicarea misiunilor pe teren ale OSCE, precum și la nivelul OSCE, prin intermediul Secretariatului.

8. **Durată**

Pe baza experienței punerii în aplicare a Deciziilor (PESC) 2017/1424 și (PESC) 2019/2009 ale Consiliului și ținând seama de sfera de aplicare largă a acțiunii, de numărul beneficiarilor, precum și de numărul și complexitatea activităților planificate, intervalul de punere în aplicare este de 36 de luni.

9. **Entitatea de punere în aplicare din punct de vedere tehnic**

Punerea în aplicare din punct de vedere tehnic a acestui program este încredințată Centrului de prevenire a conflictelor, prin intermediul Unității de asistență a Forumului pentru cooperare în domeniul securității, din cadrul Secretariatului OSCE și unui număr de șase (6) misiuni pe teren ale OSCE în ESE, primul având și rolul de coordonare. După caz, Departamentul pentru amenințări transnaționale (TNTD) din cadrul Secretariatului OSCE va oferi sprijin consultativ. Centrul de prevenire a conflictelor, prin intermediul Unității de asistență pentru programare și evaluare, din cadrul Secretariatului OSCE este implicat în calitate de observator în cadrul Comitetului director.

10. **Comitetul director**

Comitetul director pentru această acțiune va fi compus din reprezentanți ai înaltului reprezentant, ai Delegației UE în cadrul jurisdicțiilor și ai entității de punere în aplicare menționate la capitolul 4 din prezenta anexă.

Entitatea de punere în aplicare, ajutată în acest sens de Comitetul director, se va asigura că punerea în aplicare a proiectului se realizează în coordonare cu celelalte forme de asistență a UE pentru jurisdicțiile din ESE, conexe, cum ar fi Oficiul Federal pentru Economie și Controlul Exporturilor (BAFA) din Germania [sprijinit prin Deciziile (PESC) 2018/101 ([5]) și (PESC) 2017/915 ([6]) ale Consiliului], cooperarea regională cu Balcanii de Vest în ceea ce privește controlul SALW realizat de PNUD/SEESAC [sprijinită prin Deciziile (PESC) 2019/2011 ([7]), (PESC) 2018/1788 ([8]) și (PESC) 2016/2356 ([9]) ale Consiliului privind cooperarea dintre UE și ESE în materie de aplicare a legii în domeniul traficului de arme de foc (sprijinită de DG HOME din cadrul Comisiei, de Europol și de EMPACT Arme de foc).

Comitetul director va invita periodic reprezentanți ai partenerilor jurisdicțiilor din ESE. Comitetul director poate, de asemenea, invita reprezentanți ai entităților implicate în proiecte în ESE care au un obiectiv similar sau asemănător. Comitetul director va revizui periodic punerea în aplicare a prezentei decizii, cel puțin o dată la șase luni, inclusiv prin utilizarea unor mijloace electronice de comunicare.

11. **Raportarea**

Raportarea, atât descriptivă, cât și financiară, acoperă întreaga acțiune descrisă în acordul relevant specific cu privire la contribuție și în bugetul aferent, indiferent dacă această acțiune este finanțată integral sau cofinanțată prin decizia Consiliului.

OSCE va integra raportarea către Consiliul European/UE prin intermediul Centrului de prevenire a conflictelor/Unității de asistență a Forumului pentru cooperare în domeniul securității, și anume echipa de punere în aplicare a proiectului din cadrul proiectului 7.

([5]) Decizia (PESC) 2018/101 a Consiliului privind promovarea controlului eficace al exporturilor de arme (JO L 17, 23.1.2018, p. 40).

([6]) Decizia (PESC) 2017/915 a Consiliului privind activitățile Uniunii de informare în sprijinul punerii în aplicare a Tratatului privind comerțul cu arme (JO L 139, 30.5.2017, p. 38).

([7]) Decizia (PESC) 2019/2111 a Consiliului din 9 decembrie 2019 de sprijinire a activităților SEESAC de dezarmare și control al armelor în Europa de Sud-Est, prin care se reduce amenințarea reprezentată de armele de calibru mic și armamentul ușor ilicite și muniția aferentă (JO L 318, 10.12.2019, p. 147).

([8]) Decizia (PESC) 2018/1788 a Consiliului din 19 noiembrie 2018 în sprijinul Biroului de control pentru Europa de Sud-Est și de Est asupra armelor de calibru mic și a armamentului ușor (SEESAC) pentru punerea în aplicare a foii de parcurs regionale privind combaterea traficului ilicit de arme în Balcanii de Vest (JO L 293, 20.11.2018, p. 11).

([9]) Decizia (PESC) 2016/2356 a Consiliului din 19 decembrie 2016 de sprijinire a activităților SEESAC de dezarmare și control al armelor în Europa de Sud-Est în cadrul Strategiei UE de combatere a acumulării ilicite și a traficului ilicit de SALW, precum și de muniție aferentă (JO L 348, 21.12.2016, p. 60).